

Dobbelt væsentlighedsanalyse

- Når du skal arbejde med bæredygtighed, har vi erfaring med, at det kan være en stor hjælp at udarbejde en dobbelt væsentlighedsanalyse. Værktøjet skal både ses som en del af din rapportering samt et strategisk værktøj som støtte til at udvælge og prioritere indsatser.

Udarbejdet af:

Ida Cecilie Holst (Specialist, Bæredygtighed)
Rasmus Gøther Frost (Senior Specialist, Bæredygtighed)
Katrine Ziska (Senior Fagansvarlig, Bæredygtighed)

2. udgave – oktober 2025

Dobbelt væsentlighedsanalyse som værktøj



Når du laver en dobbelt væsentlighedsanalyse, er det vigtigt at kigge ud fra flere vinkler. Hvordan du påvirker samfundet, hvordan det påvirker dig, samt den finansielle indvirkning dette medfører. Samtidig kan du tage højde for, hvad der sker nu, og hvad der kan ske i fremtiden.

Det er vigtigt at prioritere indsatser for bæredygtighed ud fra, hvor du gør den største forskel, enten med udgangspunkt i væsentlige positive eller negative påvirkninger af samfundet eller væsentlig risici og muligheder som følge af samfundets påvirkning af din virksomhed.

Her kan det give mening at udarbejde en dobbelt væsentlighedsanalyse til at skabe overblik over, hvilke områder der er de væsentligste at arbejde med.

Du kan vælge at udarbejde dobbelt væsentlighedsanalysen, som beskrevet her, eller blot bruge den som inspiration til at udvælge relevante indsatser. Det afhænger blandt andet af din virksomheds størrelse, samt den efterspørgsel af oplysninger du oplever.

Vi giver her et forslag til, hvordan din virksomhed, der ikke er omfattet af lovgivningen for ESG-rapportering, kan udarbejde og bruge en dobbelt væsentlighedsanalyse i dit arbejde med bæredygtighed og ESG.

En dobbelt væsentlighedsanalyse kan give et mere nuanceret billede af, hvilke ESG-emner der er mest relevante for din virksomhed og dine interessenter. Den er et værktøj, der kombinerer finansielle og ikke-finansielle aspekter via vurdering af virksomhedens påvirkning af og fra samfundet samt den finansielle og samfundsmæssige påvirkning. Dette kan hjælpe med at give en bedre forståelse af risici og muligheder og understøtte strategisk beslutningstagning.

Værktøjet er også centralt for at udvælge relevante ESG-data. Den kan samtidig være et godt grundlag for forklaring af, hvilke emner du har valgt ikke at fokusere på og hvorfor.

For at sikre tillid og gennemsikuelighed i forhold til din dobbelt væsentlighedsanalyse, bør du dokumentere din proces ved at beskrive din tilgang undervejs.

Trin 1

Kortlægning af væsentlige aktiviteter

Start med at kortlægge de væsentligste aktiviteter i din virksomhed og de væsentligste dele af din værdikæde.

Tag udgangspunkt i din forretningsmodel, de aktiviteter og den værdikæde, som er forbundet med dit primære formål, eksempelvis med udgangspunkt i din største aftager eller leverandør, dit primære produkt/service eller ud fra din største indtjening/udgift.

Det kan også være, at du vil inddrage jeres vigtigste interessenter og deres vurdering i forbindelse med kortlægningen af væsentligheder. Det kan gøres ved helt simpelt at spørge, hvad de ser som jeres største påvirkninger, muligheder og risici. Samtidig er det vigtigt ikke at undervurdere al den viden, som allerede er internt i virksomheden. Sørg for at få involveret de relevante parter i arbejdet.

Vores forslag til at komme godt i gang er med følgende øvelse:

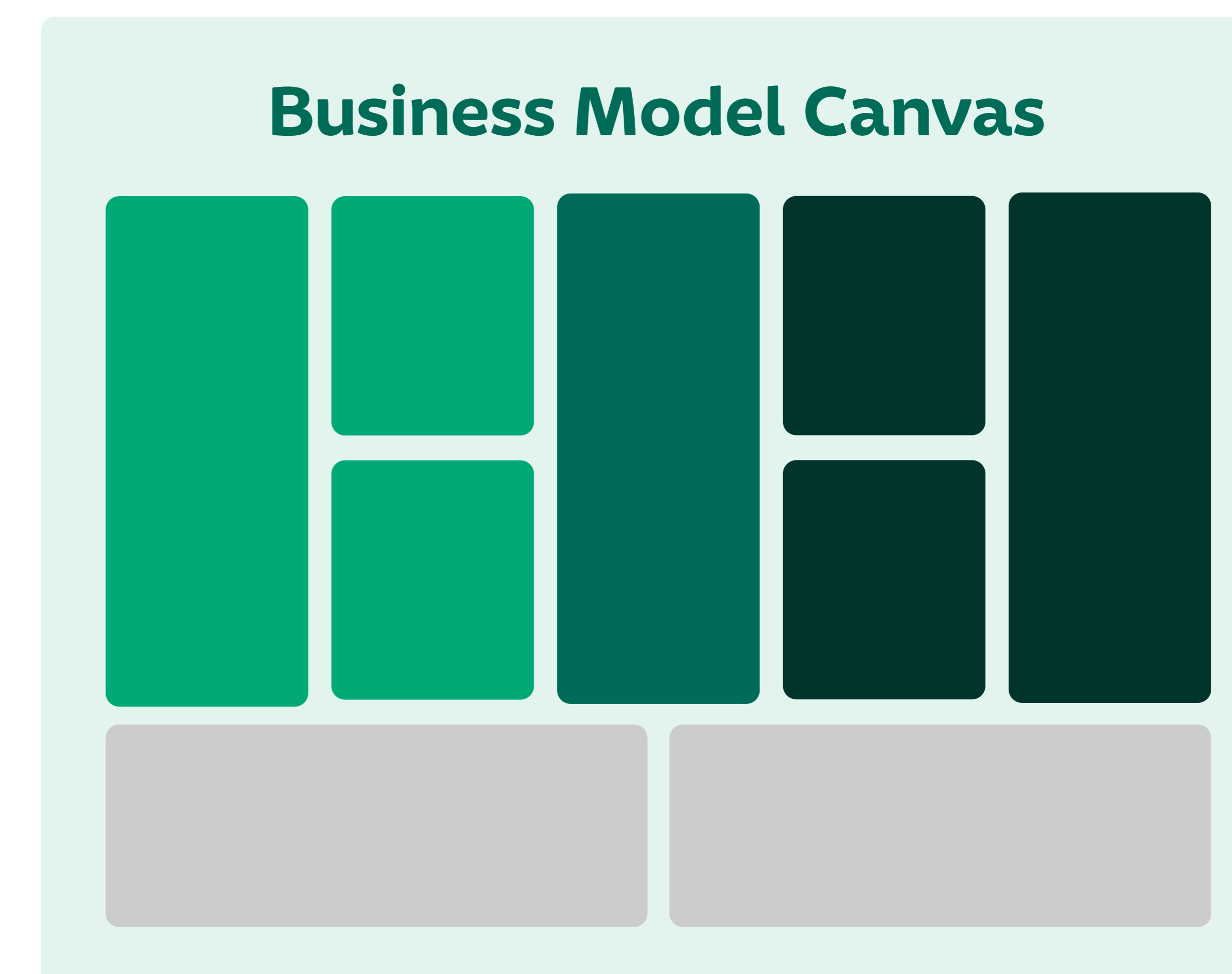
- Har du overblik over din værdikæde og forretningsmodel?
- Hvem er de vigtigste interessenter?
- Notér og skitsér forløbet for din forretning

En ekstern konsulent kan hjælpe med at skabe struktur over processen og for nogle gøre det lettere at komme i gang.

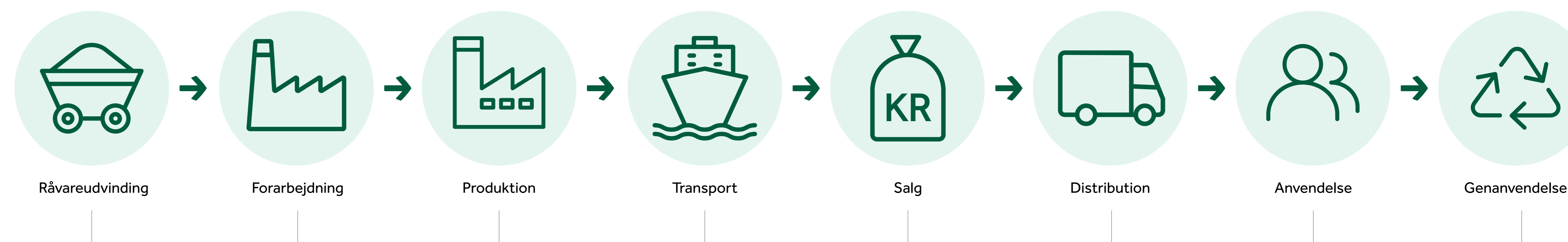
Brug for input til, hvilke emner du kan kigge på i din vurdering?

Har du svært ved at komme i gang med vurderingen af væsentlige emner, eller fungerer værdikæde-øvelsen ikke for din virksomhed, kan du måske finde inspiration hos kolleger inden for samme område/branche, hos din brancheforening eller online væsentligheds- og risikoanalyser.

Har du en Business Model Canvas (BMC) eller anden model for din forretning, kan du med fordel tage udgangspunkt i denne.



Eksempel på en Business Model Canvas (BMC)



Eksempel på værdikæde

Hele eller dele af værdikæden kan være inden for virksomhedens rammer

Trin 2

Vurder aktiviteterernes væsentlighed

Ud fra kortlægningen i trin 1, skal du nu vurdere og score væsentligheden af de forskellige aktiviteter.

Til brug for scoring af væsentlighed kan man eksempelvis anvende en skala fra 1-5, og fastsætte en tærskelværdi på eksempelvis 3, sådan at når noget scorer over, er det væsentligt, og under er det ikke væsentligt for virksomheden at arbejde videre med i første omgang, ligesom vi har vist i modellen under trin 3.

Du skal vurdere væsentligheden med udgangspunkt i to vinkler, hhv. påvirkning (også kaldet impact) samt finansiel. Tag udgangspunkt i både konsekvensens størrelse og sandsynlighed, ligesom det også kan give mening at tænke både kort og længere sigt.

Du kan både tænke ud fra, hvor meget du køber af et givent produkt, i forhold til om der er stor sandsynlighed, og du kan tænke ud fra, hvorvidt virksomheden er afhængig af bestemte (knappe eller udfordrede) naturmaterialer.

1. Påvirkning (impact)

Vurdér (eventuelt på en skala fra 1-5), hvor sandsynligt det er, at virksomheden enten påvirker miljø og samfund eller finansielt bliver påvirket af miljømæssige, regulatoriske, kundemæssige krav eller sociale hændelser.

- Påvirker dine aktiviteter det omkringliggende miljø eller samfund?
- Indkøber du råvarer eller produkter fra lande, som er kendt for dårlige arbejdsforhold? Eller indkøber du råvarer eller produkter fra områder, hvor biodiversiteten eller miljøet er truet?
- Yderligere kan du tænke i, hvorvidt det er noget du vil eller kunne komme til at få efterspørgsel på fra dine kunder eller andre interessenter?
- Samtidig kan det give mening at tænke på størrelsen af den potentielle påvirkning din virksomhed har. Altså, det kan være, at påvirkningen er stor, men at resultatet ikke har den store effekt på det påvirkede element.

2. Finansiel

Med udgangspunkt i virksomhedens aktiviteter vurderer du, hvordan din virksomhed økonomisk påvirkes af og påvirker samfundet. Denne påvirkning kan eksempelvis skyldes ny/ændret lovgivning, afgifter, forbrugeradfærd eller samfundets generelle omstilling til et mere bæredygtigt samfund.

- Vil det påvirke dig økonomisk, hvis der indgår råvarer i virksomhedens produkter, som på sigt kan være svære at købe/stige i pris grundet klimaforandringer eller arbejdsforhold?
- Hvordan ser lokalsamfundet og kommunen på virksomheden, kunne der opstå krav/udfordringer på sigt? Kan du eksempelvis blive mødt af påbud eller stigende afgifter på sigt.
- Hvilke konsekvenser kunne du stå overfor ved ikke at forholde dig til/have holdninger til et specifikt ESG-område? Modsat, hvilken økonomisk konsekvens kunne det have, at virksomheden var for grøn i sin kommunikation (greenwashing)?
- Hvilke muligheder ser du? Kan virksomheden gå ind og bidrage positivt et sted, som måske endda giver en indgangsvinkel for nye forretningsmuligheder?

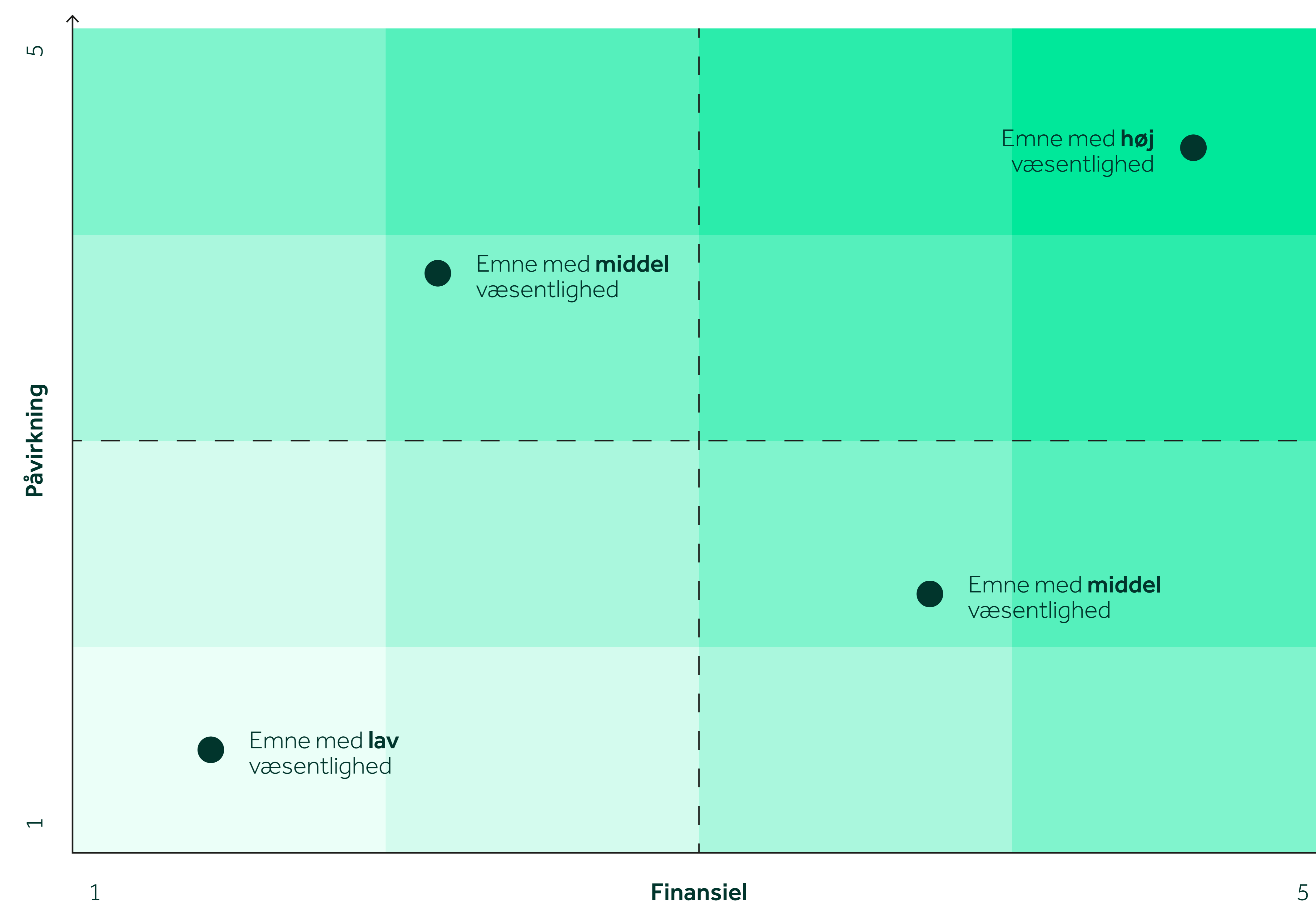
Trin 3 Prioritering af ESG-emner

Brug analysen fra trin 1 og 2 til at identificere og vurdere bæredygtighedsemner, fx ved hjælp af en score (skala 1-5). Disse emner kan nu placeres i figuren til højre til at få et visuelt overblik over, hvilke emner der er de væsentligste for din virksomhed.

Generelt kan det være en god ide at involvere dine væsentligste eksterne interessenter for at få deres syn på, hvilke emner de ser som de væsentligste for din virksomhed. Altså hvilke emner kan potentielt have de største faktisk og potentielle negative og positive effekter. Her kan både kunder, medarbejdere (lokalt og i værdikæden), lokalsamfund, finansiel partner samt forskere og andre eksperter inden for de områder/produkter man arbejder med, være relevante at bringe i spil.

Vores forslag: Udskriv eventuelt matrixen fra side 7 og saml ledelsen samt relevante aktører til en vurdering af placeringen af hvert emne. Dette kan gøres i samme omgang som Trin 2, men det vil dog oftest være en fordel at have en idé om placeringen af emnerne, inden ledelsen skal bidrage til placeringen.

→ Hvor vurderer du, at de udvalgte emner skal placeres i modellen til højre i forhold til påvirkning og finansiel?



Modellen kan bruges til vurdering af væsentlige emner

Trin 4 GAP-analyse

En GAP-analyse har til formål at finde frem til de informationer eller data, som virksomheden mangler inden for de områder, der er identificeret som væsentlige.

- Er der væsentlige områder, som du mangler informationer eller data til at kunne vurdere eller arbejde videre med?
- Er den information, du får fra værdikæden, pålidelig? Hvilke tiltag kan du gøre for at øge pålideligheden?

Når du har fundet de vigtigste emner, kan du påbegynde indsamlingen af ESG-data og dernæst forholde dig til målsætninger og tiltag.

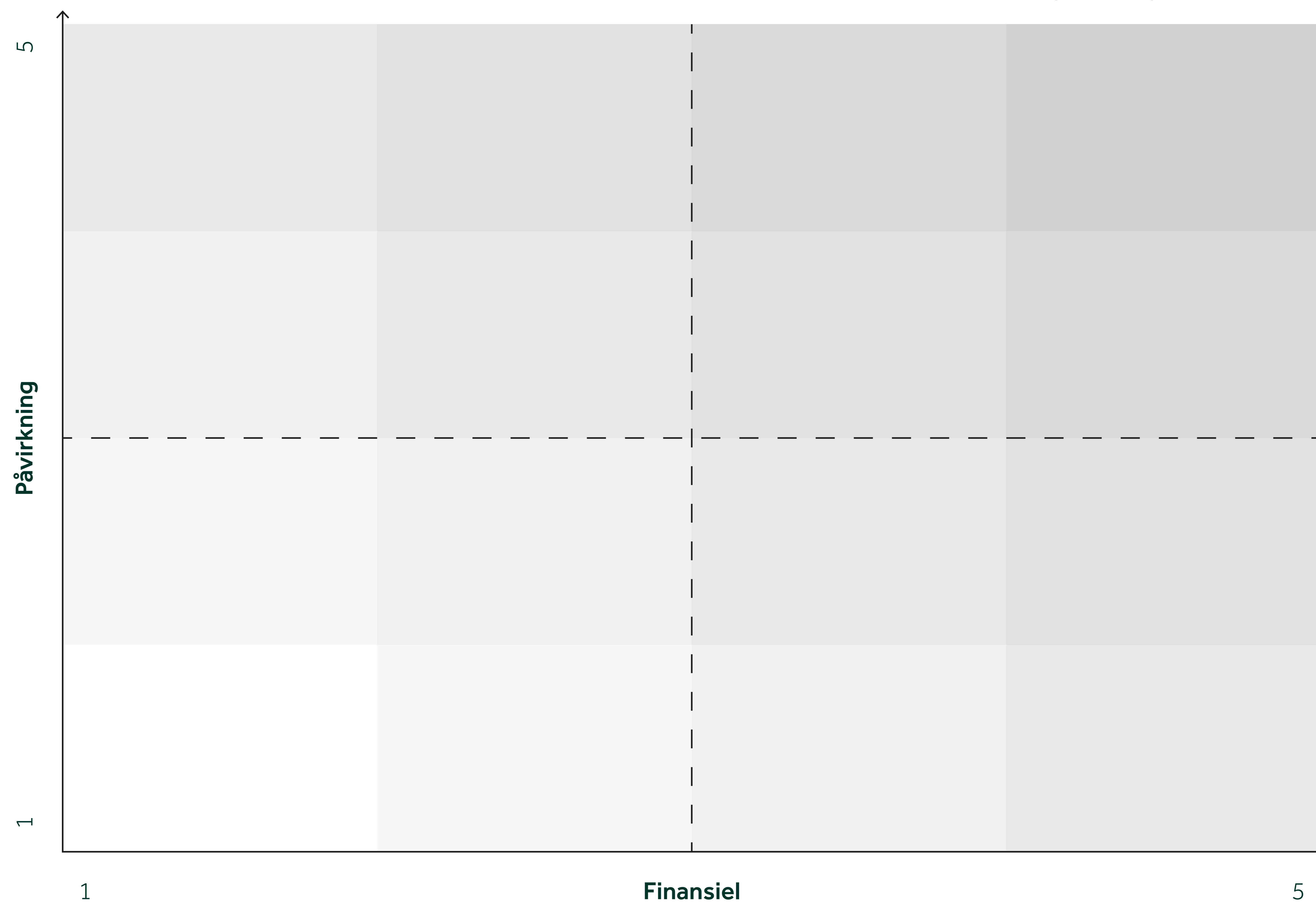
Det kan være en god ide at genbesøge sin dobbelt væsentlighedsanalyse, da man oftest udvikler sig, og der kan være nye relevante emner eller tidligere, som naturligt udgår.

” **Find links, yderligere information og hjælp, herunder om finansiering, ESG-relaterede begreber, ESG-skabelon mv. på jyskebank.dk/erhverv/esg**

Dobbelt væsentlighedsmodel – Scan koden og hent printudgave



Modellen kan bruges til vurdering af væsentlige emner og er omtalt på side 5



Vigtig information om dette dokument

Denne publikation har til formål at inspirere til at arbejde med ESG og give en indsigt i, hvordan man kan vurdere de mest væsentlige ESG-emner for sin virksomhed. Dobbelt væsentlighedsanalysen er generisk og generel og skal ikke betragtes som individuel rådgivning. Jyske Bank gør opmærksom på, at dette er idéer til at arbejde frivilligt med ESG, mens der også findes lovpligtig ESG-rapportering for virksomheder af en vis størrelse. Jyske Bank fraskriver sig ethvert ansvar og potentielt økonomisk tab og opfordrer læsere og kunder til at konsultere sin rådgiver, fx revisor eller advokat, efter behov.



Vestergade 8-16
8600 Silkeborg
CVR-nr. 17 61 66 17

Tlf. 89 89 89 89
[jyskebank.dk](https://www.jyskebank.dk)